



KYSTVERKET

Virksomhetsstrategi 2026–2029



(Foto: Haakon Nordvik)

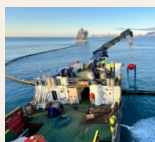


KYSTVERKET

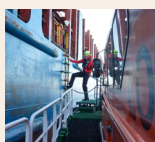
Visjonen vår

Å utvikle kysten og havområdene til verdens sikreste og reneste

Strategiske områder



Ivareta sjøsikkerhet og håndtere akutt forurensning



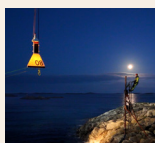
Fremme effektiv sjøtransport som møter næringslivets behov



Bidra til styrket nasjonal sikkerhet, samfunnssikkerhet og beredskap



Drive fram en grønnere og mer bærekraftig maritim sektor



Sikre rett kompetanse og effektiv bruk av teknologi



(Foto: Anne Marthe Vestre Berge)

“Strategien peker ut fem områder der innsatsen vår er spesielt viktig for samfunnet.”

Forord

Kystverkets samfunnsoppdrag er å legge til rette for effektiv, sikker og miljøvennlig ferdsel i norske kyst- og havområder, inkludert velfungerende havner. Vi har ansvaret for statens beredskap mot akutt forurensning og skal bidra til at Norges klima- og miljømål blir nådd.

For å bidra til sivilsamfunnets motstandskraft skal vi forberede oss på krise og krig, motstå sammensatte trusler og kunne understøtte militær innsats. Sjøtransportens betydning for forsyningssikkerheten gir oss en sentral rolle i Norges totalberedskap.

Virksomhetsstrategien viser retningsvalg som vi vil planlegge og prioritere arbeidet etter. Strategien peker ut fem områder der innsatsen vår er spesielt viktig for

samfunnet. På hvert av de strategiske områdene sier vi hvilke ambisjoner vi har. Nasjonal sikkerhet, samfunnssikkerhet og beredskap er det området der virksomheten vår i størst grad vil bli utfordret.

Strategien bygger på instruksen for Kystverket, hovedmålene i tildelingsbrevene våre og målene i Nasjonal transportplan (NTP).

Einar Vik Arset
kystdirektør



(Foto: Anders Røeggen)

Strategiske områder

Kystverket utfører samfunnsoppdraget gjennom en godt drevet operativ virksomhet og ansvarlig myndighetsutøvelse. På fem strategiske områder er vår innsats spesielt viktig framover. På de neste sidene slår vi fast ambisjonene våre og hvordan vi vil innrette arbeidet.



(Foto: Lill Håugen)

Ivareta sjøsikkerhet og håndtere akutt forurensning

Kystverkets navigasjonsinfrastruktur, loser, sjøtrafikksentraler og maritime tjenester er avgjørende for sjøsikkerheten. Sjøtransporten i Norge er en trygg transportform med få ulykker. Vi skal opprettholde et høyt sjøsikkerhetsnivå i en tid der vi forventer nye utfordringer som nye drivstofftyper, ny teknologi, hybride trusler, økt trafikk i skyggeflåten og økt bruk av havområdene.

Selv om det er få større ulykker, er konsekvenspotensialet i skipsfarten høyt. Derfor skal vi styrke overvåkingen av norske kyst- og havområder. Og vi skal bruke flere sjøsikkerhetsindikatorer enn ulykkesstatistikk for å få et helhetlig risikobilde. Vi skal sikre at vi får best mulig sjøsikkerhet for pengene ved å jevnlig vurdere effekten av eksisterende og nye sjøsikkerhetstiltak. Vi skal prioritere å dele data og bygge felles situasjonsbilder med andre aktører.



(Foto: Per Tomas Govertsen)

Fremme effektiv sjøtransport som møter næringslivets behov

Vi skal bidra til en desentralisert havnestruktur med havner som er tilpasset og tilgjengelige for næringslivets og samfunnets behov. Tilstedeværelse i hele landet er av nasjonal interesse, og vi vil legge spesiell vekt på nordområdene.

Fiskerihavnene er et viktig virkemiddel for å opprettholde bosetting og utvikle lokalt næringsliv. Vi skal ivareta både lokale og nasjonale behov når vi utbedrer våre fiskerihavner. Vi skal arbeide i tråd med føringene om å ta vare på det vi har før vi bygger nytt.

Næringslivets og samfunnets behov kan endres raskt. Kystverkets kunnskapsgrunnlag og forvaltningens planprosesser må være i stand til å håndtere endringene. Vi skal opprettholde en god dialog med brukerne og sikre at vår infrastruktur og våre tjenester er effektive og tilpasset behovene. Vi vil vurdere når og hvor statlige arealplaner kan være et virkemiddel for effektiv planlegging av havner og annen maritim infrastruktur.



(Foto: Lill Haugen)

Bidra til styrket nasjonal sikkerhet, samfunnssikkerhet og beredskap

Vi skal bidra til hovedprioriteringene i Nasjonal sikkerhetsstrategi: styrke forsvarsevnen, gjøre samfunnet mer motstandsdyktig og bidra til Norges økonomiske sikkerhet. Vi skal være motstandsdyktige slik at vi kan opprettholde tjenestene våre i krise og krig. Vi inngår i totalforsvaret og skal være klare til å utføre endrede oppgaver. Infrastrukturen vår og tjenestene våre skal bidra til sikker transport som opprettholder Norges og de alliertes forsyningssikkerhet. Vi skal stå imot hybride trusler. Vi vil undersøke hvordan Kystverket kan bidra til å koordinere og prioritere transporten

som går sjøveien, dersom det blir nødvendig for å sikre forsyningene sivilsamfunnet trenger.

Konsekvensene av klimaendringer øker, og transportinfrastrukturen blir skadet oftere og mer alvorlig enn før. Kystverket skal opprettholde sjøtransportens fortrinn ved å sikre den maritime infrastrukturen mot mer alvorlig ekstremvær. Samtidig skal vi fremme sjøtransportens rolle som alternativ i situasjoner der andre transportformer faller bort.



(Foto: Rune Bergstrøm)

Drive fram en grønnere og mer bærekraftig maritim sektor

Kystverket er pålagt å følge opp nasjonale mål for natur, miljø og naturmangfold. Som myndighet og operativ etat skal vi bidra til en god tilstand i økosystemene, redusere negativ miljøpåvirkning og ta hensyn til naturmangfold og vannkvalitet.

Grønn omstilling til framtidens nullutslippssamfunn er en av de store utfordringene vi skal være med på å løse. Dette omfatter både vår egen virksomhet og vårt bidrag til å innføre nullutslippsløsninger i den maritime sektoren. Vi skal følge opp egne bærekraftsmål og ta dem inn i planarbeid og rapportering av gjennomført aktivitet. Omstillingskostnadene er høye, og vi må synliggjøre økte kostnader for egen virksomhet for å nå klima- og naturmål.

God tilgang på rimelig energi er en forutsetning for utvikling i den maritime sektoren. I de kommende årene vil de grønne løsningene være dyre og energitilgangen begrenset. Vi vil jobbe for å etablere grønne korridorer der utbygging av grønn energi til maritim sektor blir prioritert. Det er behov for utbygging av infrastruktur for alternative drivstoff på tvers av hele flåten, både for mindre fartøy og for fartøy som omfattes av EUs regulatoriske virkemidler.

Den maritime næringen signaliserer behov for økt nasjonal samordning for å redusere usikkerhet i omstillingen. Vi skal bidra til et koordinert samspill mellom aktører for å drive fram en grønnere og mer bærekraftig maritim sektor.



(Foto: Per Tomas Govertsen)

Sikre rett kompetanse og effektiv bruk av teknologi

Kystverket er avhengig av tilgang på riktig kompetanse, og det vil være kamp om å tiltrekke seg kvalifiserte ansatte. Vi skal være en attraktiv arbeidsgiver som er konkurransedyktig i arbeidsmarkedet. Like viktig som å rekruttere nye medarbeidere er det at vi beholder kompetanse og utvikler den videre. Det må til for at vi fortsatt skal være landets ledende fagmiljø innen nautikk, miljøberedskap og sjøtransport.

Digitalisering skal frigjøre kapasitet, redusere saksbehandlingstid og sikre høy kvalitet i tjenestene våre. Databasert kunnskap gir bedre beslutningsgrunnlag

og gjør oss i stand til å møte nye behov og gripe nye muligheter.

Vår bruk av teknologi skal bidra til gode tjenester både internt og eksternt. Samtidig skal denne bruken vurderes opp mot eksisterende og nye sårbarheter, og vi skal sikre redundans for kritisk teknologi. Tjenestene våre er en viktig del av Norges totalberedskap og må være motstandsdyktige. Derfor skal vi i størst mulig grad ha kontroll på teknologi, systemer og produkter som er avgjørende for at vi kan utføre samfunnsoppdraget vårt.



(Foto: Tor Jonny Bae)

Utviklingstrekk

Som fagetat skal vi kjenne og forstå de aktuelle utviklingstrekkene i samfunnet som påvirker oss. Kystverkets perspektivanalyse har identifisert utviklingstrekkene som vil ha stor betydning framover. På de neste sidene gjør vi kort rede for hvilken utvikling vi legger til grunn for retningsvalgene i virksomhetsstrategien.



Geopolittikk

Den geopolitiske situasjonen vil fortsette å være mer konfliktfylt og ustabil enn tidligere. Situasjonen vil også være uforutsigbar, med uklare skiller mellom fred, krise og krig. Vi må forholde oss til hybride trusler, opprustning og nærhet til Russlands militære kapasiteter. Manipulering av navigasjonssystemer og digitale angrep på havner er aktuelle hybride trusler mot kyst- og havområdene våre. Slike trusler vil utfordre både sjøsikkerheten og forsyningssikkerheten

til sivilsamfunnet. Det nordeuropeiske forsvars- og sikkerhetssamarbeidet er viktig. Vi ser også en sterkere orientering mot europeisk samarbeid og at Europa selv må øke sine militære kapasiteter for å ivareta suverenitet. Svensk og finsk Nato-medlemskap fører til nye behov, blant annet for Norge som mulig transittland. Internasjonalt samarbeid vil være viktig for å håndtere den usikre geopolitiske situasjonen. Nasjonalt vil kravene til samhandling i totalforsvaret bli skjerpet.

Demografi og næringsliv

Befolkningsutviklingen utfordrer tilgangen på arbeidskraft og kompetanse, spesielt i distriktene. Verdiskapningen vil likevel skje langs hele kysten, til tross for mer sentralisert bosetting. Det krever et tilstrekkelig tilbud innen sjøtransport der næringslivets behov er. Sjøtransporten må derfor være mer desentralisert enn de andre transportformene. Tilstedeværelse, bosetting og næringsutvikling i nordområdene vil få større sikkerhetspolitisk betydning.

Næringslivet omstiller seg i grønn retning og kan komme til å kreve det samme av sjøtransporten. For at sjøtransporten skal kunne understøtte ny, grønn industri, trengs det forutsigbarhet og effektive planprosesser. Sjøtransporten er global og følger næringslivets behov og utvikling. En stor del av Norges vareproduksjon av råvarer og halvfabrikat foregår langs kysten og transporteres på sjø. Vi tror at både nye og eksisterende næringer vil legge virksomheten nær sjøen.



(Foto: Espen Mortensen)

Energitilgang

For å lykkes med grønn omstilling av sjøtransporten, er det avgjørende med nok grønn energi. Det vil bli konkurranse om denne energien, både fra kraftkrevende industri, datasentre og andre sektorer som skal omstilles. Samtidig vil det være nødvendig med kostbare forbedringer av kraftnettet. Norge mangler også produksjonsfasiliteter og infrastruktur for nye energibærere for skip. Omstillingskostnadene er høye, og det er usikkert hvilke grønne løsninger som vil være aktuelle. Det gjør det utfordrende for havnene å utvikle seg til

energiknutepunkt som binder sammen grønne skipskorridorer.

Kunnskap om sjøtransportens behov for nye energibærere og tilgang på energi må deles med relevante myndigheter. Sjøtransportens behov må også knyttes til sammenfallende energibehov i andre deler av transportsektoren. Det er behov for å prioritere hvilke steder den grønne energien til maritim sektor skal leveres. Dette krever god oversikt over energibehov og energitilbud, både regionalt og nasjonalt.

Naturkrise og naturvern

Verden står overfor en naturkrise der økosystemer til lands og til havs skades av menneskelig aktivitet og klimaendringer. Naturvern vil få økt vekt i tråd med FNs naturavtale. Presset på sjøarealene vil tilta, med potensial for konflikter mellom sjøtransport,

havbruk, petroleumsvirksomhet, fiskeri, energiutbygging og naturhensyn. Løsninger som unngår eller reduserer konflikter vil være etterspurte. Det vil være krav om å ta hensyn til flere faktorer som kan påvirke naturen negativt enn før.



(Foto: Rune Larsen)

Klimaendringer

Klimaendringene vil føre til flere uønskede hendelser og naturkatastrofer. Vi forventer at sjøtransporten er robust, blant annet på grunn av den desentraliserte havnestrukturen. Mer ekstremvær og havnivåstigning vil likevel tære på Kystverkets infrastruktur og kreve mer

klimateilpasning og vedlikehold. Mer nedbør og økt rasfare gjør transporten på vei og bane mer sårbar. Slik kan klimaendringene gi sjøtransporten en viktigere rolle i transportsystemet, også som alternativ til de andre transportformene.

Teknologi

Teknologiutviklingen gir muligheter for økt effektivitet, men skaper også nye sårbarheter og avhengigheter. Omfanget av kunstig intelligens og avansert dataanalyse vil øke. Digital sikkerhet og robusthet blir avgjørende. Økende risiko for cyberangrep og uavklarte avhengigheter overfor internasjonale leverandører stiller krav til beredskap og

nasjonal kontroll. Datadrevet forvaltning og sanntidsinformasjon fra sensorer, skip og infrastruktur kan påvirke hvordan vi planlegger og drifter tjenester. Automatisering og autonomi på fartøy, inkludert ubemannede løsninger, vil kreve tilpasning av regelverk, overvåkning og beredskap.

Verdigrunnlaget vårt

Framtidsretta

Vi ser framover, søker stadig ny kunnskap, driver kontinuerlig utvikling og er endringsvillige. Vi er dyktige til å se hva som er viktig for brukerne våre og oss selv.

Engasjerte

Vi har respekt for brukere, samarbeidspartnere og hverandre. Vi drar i samme retning og gjør hverandre gode. Vi er stolte av hvem vi er og av hva vi gjør.

Pålitelige

Vi følger lover og regler, og er gode rollemodeller til sjøs og på land. Vi er sannferdige i vår kommunikasjon og opptrer profesjonelt. Vi setter vår stolthet i å levere det vi skal til riktig tid og med rett kvalitet.





KYSTVERKET

KYSTVERKET

Postboks 1502 | 6025 Ålesund | post@kystverket.no | www.kystverket.no